

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Kielcach

LKI-4101-06-05/2012
P/12/057

Kielce, dnia lipca 2012 r.

**Pan
Jerzy Kolarz
Starosta Powiatu Buskiego**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Kielcach przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Busku-Zdroju (Starostwo) kontrolę, w zakresie kształcenia uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w latach 2009-2012 (do czasu zakończenia kontroli).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 czerwca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Pana Starosty, w zakresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- realizacja przez Powiat zadań związanych z kształceniem uczniów niepełnosprawnych o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz przestrzeganie zasad organizacji nauczania,;
- właściwe planowanie i gospodarowanie środkami przeznaczonymi na finansowanie poszczególnych form kształcenia uczniów niepełnosprawnych, za wyjątkiem nieprawidłowości stwierdzonych w czasie kontroli NIK w 2011 r., dotyczących m.in. błędnego wprowadzania danych do SIO, co było przyczyną naliczenia zawyżonych kwot subwencji oświatowych;
- wykonanie wniosków pokontrolnych, o których realizację wnioskowała NIK po przeprowadzonej kontroli Zespole Szkół Specjalnych w Busku-Zdroju.

1. Powiat Buski prowadził dwa Specjalne Ośrodki Szkolno-Wychowawcze i jeden Zespół Szkół Specjalnych, w ramach których, w roku szkolnym 2011/2012 działało łącznie 15 różnych szkół specjalnych.

Do szkół specjalnych w roku szkolnym 2010/2011 uczęszczało 409 uczniów, natomiast w roku 2011/2011 ich liczba zmniejszyła się do 373. tj. o 36 uczniów. Ponadto Powiat Buski w roku szkolnym 2011/2012 prowadził 13 szkół ogólnodostępnych (o jedną więcej niż w roku poprzednim), w tym Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Stopnicy, do którego uczęszczało troje uczniów, którym zapewniono zajęcia rewalidacyjne prowadzone przez dodatkowo zatrudnionego specjalistę surdopedagoga.

Starostwo w latach szkolnych 2010/2011 i 2011/2012 zapewniło wszystkim uczniom, których rodzice lub opiekunowie prawni zwrócili się z wnioskami, odpowiednią formę kształcenia specjalnego, zgodną z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego, wydanymi przez właściwe organy.

¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 82

Z informacji uzyskanych od dyrektora Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Stopnicy (jedynej szkoły ogólnodostępnej do której uczęszczali uczniowie niepełnosprawni) wynikało, że szkoła posiadała warunki i odpowiedni sprzęt oraz środki dydaktyczne pozwalające na kształcenie uczniów niepełnosprawnych, uczącym się tam uczniom z obustronnym niedosłuchem mieszanym i upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim, zapewniono możliwość realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego w tym uczestniczenia w zajęciach rewalidacyjnych prowadzonych przez nauczyciela z uprawnieniami.

W roku szkolnym 2010/2011 Starostwo przeprowadziło procedurę organizacji nauczania indywidualnego dla 41 uczniów, zaś w roku szkolnym 2011/2012 nauczaniem indywidualnym objęto 47 uczniów. Uczniowie ci posiadali ważne orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego oraz orzeczenia o potrzebie kształcenia indywidualnego. Dla uczniów objętych nauczaniem indywidualnym dyrektorzy szkół stworzyli warunki zapewniające realizację zaleceń zawartych w orzeczeniach.

W ww. latach Starostwo skierowało trzech uczniów do odbycia nauki na terenie innych powiatów, uwzględniając w tym zakresie wnioski rodziców.

Według nadesłanych do Starostwa opinii dyrektorów dwóch Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych: w Busku-Zdroju i w Broninie oraz Zespołu Szkół Specjalnych w Busku-Zdroju, prowadzone przez nich placówki wyposażone są w stopniu niezbędnym do realizacji programów nauczania, a pojawiające się potrzeby w zakresie nowych zakupów są ujmowane w planach finansowych tych jednostek. Dodatkowo środki na wyposażenie szkoły dyrektorzy pozyskiwali w ramach realizowanych samodzielnie programów unijnych.

Starostwo prowadziło kontrole szkół mające na celu ocenę ich przygotowania do rozpoczynającego się roku szkolnego. W wyniku tych kontroli ujawniano nieprawidłowości, które zgodnie z zaleceniami kontrolerów były usuwane przez dyrektorów szkół.

2. Finansowanie zadań oświatowych, w tym zadań dotyczących kształcenia uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, realizowane jest z części oświatowej subwencji ogólnej. Subwencja na rok 2011 otrzymana przez Starostwo w kwocie 38.703.333 zł została wyliczona na podstawie nierzetelnych danych wprowadzonych do systemu informacji oświatowej (SIO) i zawyżona o kwotę 4.686.847 zł. Nieprawidłowość została ujawniona w trakcie kontroli NIK przeprowadzonej w 2011 r. Starostwo po uzyskaniu informacji o nieprawidłowościach w naliczeniu subwencji oświatowej, poinformowało o tym fakcie Ministerstwo Edukacji Narodowej, jednakże decyzja o zwrocie nienależnie uzyskanej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej została wydana przez Ministra Finansów dopiero 14 marca 2012 r.

Na bieżące zadania oświatowe w 2011 r. Starostwo zaplanowało środki w wysokości 36.276.362 zł (bez środków na zadania inwestycyjne), które zostały wykorzystane w kwocie 36.072.100 zł (99,4%).

W grupie wydatków bieżących propozycje finansowe zgłoszone przez szkoły specjalne nie były w pełni uwzględnione w budżecie Powiatu Buskiego. W 2011 r. plan finansowy po zmianach ogółem wynosił 14.982.498 zł i był mniejszy od zgłoszonych propozycji przez szkoły o 1.109.340 zł. Podobnie w planie na 2012 r. (stan na dzień 30 maja 2012 r.) przyjęto wydatki mniejsze o kwotę 1.727.443 zł, w stosunku do zapotrzebowań zgłoszonych przez szkoły specjalne. Wykonanie planu wydatków bieżących za 2011 r. wynosiło 99,98%.

Według wyjaśnień Skarbnika Powiatu Artura Polniaka propozycje dyrektorów szkół zgłaszane do planu finansowego znacznie przekraczały możliwości finansowe Powiatu Buskiego.

Ustalono, że wydatki w ramach planów finansowych z § 424, poniesione na zakup pomocy naukowych, dydaktycznych w latach 2010-2012 wykazywały tendencję malejącą. Na 2012 r. wydatki na ten cel zaplanowano na poziomie 67.807 zł, tj. czterokrotnie niższym niż w roku poprzednim. Według wyjaśnień Skarbnika Powiatu, ograniczenie wydatków w powyższym zakresie spowodowane było koniecznością zachowania dyscypliny finansowej, zgodnie z którą planowane wydatki bieżące nie mogą być wyższe od dochodów bieżących.

3. NIK Delegatura w Kielcach, w 2011 r. przeprowadziła w nadzorowanym przez Starostwo Zespole Szkół Specjalnych w Busku-Zdroju kontrolę wykonywania obowiązków w zakresie wprowadzania i przekazywania danych do SIO.

Nieprawidłowości ujawnione w wyniku powyższej kontroli spowodowały skierowanie wystąpienia pokontrolnego również do organu prowadzącego, którym jest Pan Starosta. W wystąpieniu tym NIK wnioskuje o sprawdzenie poprawności danych wprowadzonych przez podległe szkoły specjalne do SIO oraz egzekwowanie ich wprowadzania na podstawie posiadanych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego.

Pan Starosta wykonując ww. wnioski zlecił przeprowadzenie weryfikacji poprawności wprowadzania danych do SIO za okres od 2005 r., we wszystkich podległych mu placówkach oświatowych, a o stwierdzonych

nieprawidłowościach poinformował Ministra Edukacji Narodowej. Zobowiązał ponadto naczelnika Wydziału Edukacji, Kultury i Kultury Fizycznej do szczegółowego sprawdzania w trakcie prowadzonych weryfikacji baz danych przekazywanych do Starostwa przez szkoły, czy dane wprowadzane do baz danych SIO, dotyczące uczniów niepełnosprawnych oparte są wyłącznie na posiadanych przez nich orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego.

* * *

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Kielcach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.